

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI
SPÓŁKA Z O.O. W OLSZTYNIE

ZA 2021 ROK**

Olsztyn, luty 2022 r.

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW	3
1. Podstawowe informacje o Spółce	3
2. Struktura Władz	4
3. Obszar oddziaływania	4
II. PRODUKCJA	5
1. Produkcja i sprzedaż wody	5
2. Odbiór ścieków	7
3. Odbiorcy Spółki	8
4. Pozostała działalność usługowa	9
III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA	10
IV. INWESTYCJE I REMONTY	11
V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI	13
VI. SYTUACJA FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI	16
1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat	16
2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty	16
3. Poręczenie i gwarancje	18
4. Sytuacja finansowa Spółki	18
5. Sytuacja majątkowa Spółki	19
6. Przepływy pieniężne	21
7. Wskaźniki ekonomiczne	21
VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA	22
VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE I KONTROLE	24
IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI	24
X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	25
XI. INNE INFORMACJE	27
XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE	27

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991 r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997 r., rep. A Nr 1924/97, wpis do Rejestru Handlowego 4 sierpnia 1997 r.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS: 0000126352. Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn. Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2021 r. wynosi 156 447 000 złotych i dzieli się na 312 894 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte. W 2021 roku Zgromadzenie Wspólników nie podejmowało uchwał podwyższających kapitał zakładowy Spółki.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36,00,Z);
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37,00,Z);
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,11,Z);
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,21,Z);
- wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody (PKD 71,20,B);
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71,12,Z);
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35,11,Z);
- handel energią elektryczną (PKD 35,14,Z).

W ramach powyższej działalności Spółka:

- eksploatuje, konserwuje, remontuje, odtwarza, modernizuje i rozbudowuje urządzenia i obiekty wodociągowo-kanalizacyjne;
- prowadzi rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków;
- wykonuje badania laboratoryjne kontrolujące jakość prowadzonych procesów uzdatniania wody i oczyszczania ścieków oraz stan ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe;
- inicjuje realizację programów zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, opiniuje koncepcje budowy sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych;
- wydaje warunki techniczne budowy sieci i obiektów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączania odbiorców, uzgadnia projekty opracowane na podstawie tych warunków, a także przeprowadza odbiory techniczne tych budowli;
- wykonuje podłączenia obiektów do czynnych sieci wodociągowych;
- planuje, zleca i nadzoruje realizację zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zadań remontowych, wykonywanych siłami obcymi dla potrzeb Spółki.

Przedsiębiorstwo świadczy roboty odpłatne związane z podstawową specjalizacją, m.in.:

- wykonuje sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne,
- usuwa awarie na sieciach nie będących w posiadaniu Spółki,
- remontuje pompy i inne urządzenia mechaniczne,
- świadczy usługi transportowo-sprzętowe i laboratoryjne,
- wykonuje zadania obejmujące odprowadzenie wód opadowych i roztopowych.

2. Struktura Władz

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Edward Tomczyk;
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Irena Petryna;
- Sekretarz Rady Nadzorczej - Jarosław Szostek;
- Członek Rady Nadzorczej – Jarosław Kalinowski;
- Członek Rady Nadzorczej – Marcin Politewicz;
- Członek Rady Nadzorczej – Monika Czapska-Domeracka;
- Członek Rady Nadzorczej - Henryk Łańko;
- Członek Rady Nadzorczej – Filip Fijałkowski;
- Członek Rady Nadzorczej – Mateusz Ryński.

W okresie sprawozdawczym odbyły się wybory do Rady Nadzorczej Spółki.

Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Zarząd Spółki działał w dwuosobowym składzie:

- Prezes Zarządu - Wiesław Pancer;
- Wiceprezes Zarządu – Jarosław Słoma.

Prokurenci

Na dzień 31 grudnia 2021 roku prokurentami Spółki byli:

- Prokurent - Antoni Kujawa;
- Prokurent - Jacek Zyśk;
- Prokurent – Krzysztof Wawrzyniuk.

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi odbiorcami są mieszkańcy Olsztyna, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy.

Uchwała nr XXX/508/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Olsztyn wyznacza aglomerację Olsztyn położoną w województwie warmińsko-mazurskim w powiecie olsztyńskim o równoważnej liczbie mieszkańców 221 662 RLM z oczyszczalnią ścieków w Olsztynie, obejmującą swym zasięgiem miasto Olsztyn oraz miejscowości z terenu Gminy Barczewo: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Ruszajny, Kapłityny, Nikielkowo, Wróćkowo, Barczewko; miejscowości z terenu Gminy

Stawiguda: Ruś, Bartąg, Jaroty; miejscowości z terenu Gminy Purda: Klebark Mały i Ostrzeszewo; miejscowości z terenu Gminy Dywity: Dywity, Ługwałd, Różnowo, Słupy, Kieźliny, Wadąg, Myki, Zalbki; miejscowości z terenu Gminy Jonkowo: Gutkowo; miejscowości z terenu Gminy Gietrzwałd: Kudypy, Gronity, Naterki, Sząbruk, Unieszewo, Barwiny, Łupstych, Siła, Cegłowo.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miejscowości z gmin ościennych.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Spółka zaopatruje w wodę Nikielkowo, Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg; odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajń, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Kieźlin, Wadąga, Zalbek, Myk, Dywit, Jonkowa, Kaplityn, Ostrzeszewa, Klebarka Małego, Szczęsnego, Rusi i Gronit.

Spółka nie posiada konkurentów na lokalnym rynku, na którym działa – naturalny monopol techniczny. Własne ujęcia wody wykorzystują: Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Szpital MSWiA, Szpital Uniwersytecki, Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie i Indykpol.

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2021 roku wyprodukowano łącznie 10 039,8 tys. m³ wody surowej. Jest to o 181,7 tys. m³ więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z pięciu ujęć.

tabela 1

Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody (w m³)

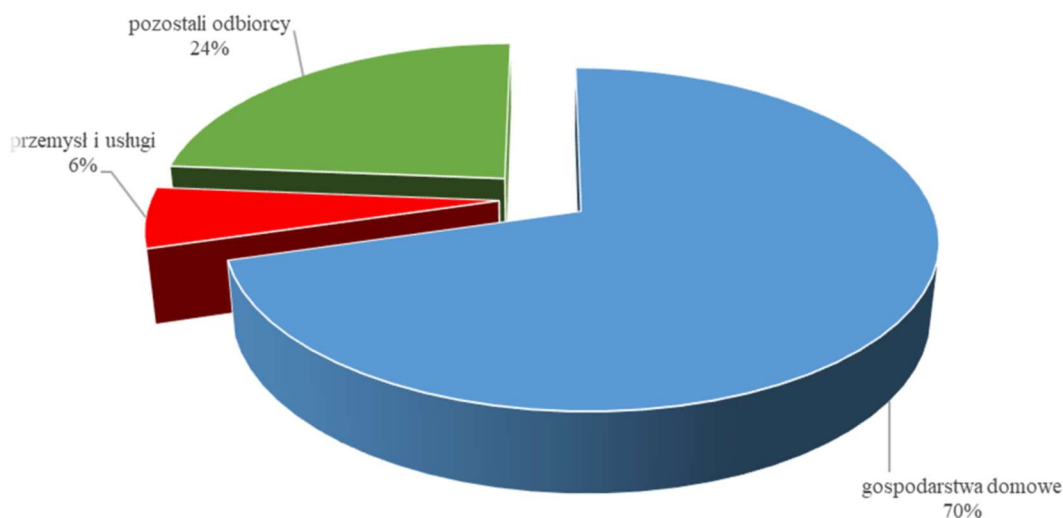
Wyszczególnienie	Ujęcie Wody „Wadąg”	Ujęcie Wody „Zachód”	Ujęcie Wody „Kortowo”	Ujęcie Wody „Jaroty”	Ujęcie Wody „Likusy”
2021 rok	5 729 310	2 945 403	649 353	378 488	337 200
2020 rok	5 933 407	2 784 771	436 947	366 227	336 730
wzrost(+)	-	160 632	212 406	12 261	470
spadek (-)	204 097				

Źródło: opracowanie własne.

W 2021 roku sprzedaż wody wyniosła 7852,5 tys. m³ i była niższa od sprzedaży w 2020 roku o 206 tys. m³, tj. o 2,6%. Różnica między produkcją wody surowej, a sprzedażą wody wynosząca 2187,3 tys. m³, to woda pobrana do własnych celów technologicznych, w tym: płukanie filtrów na stacjach uzdatniania wody, wiosenne i jesienne płukanie sieci oraz straty.

Strukturę sprzedaży wody w 2021 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia wykres 1.

Struktura sprzedaży wody w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne.

Spadek wielkości dostarczonej wody jest następstwem m.in. wybuchu pandemii wirusa COVID-19 oraz obostrzeń związanych z jej zwalczaniem. Dodatkowym, bardzo istotnym czynnikiem, który wpływa na skłonność ograniczania przez mieszkańców zużycia wody jest powiązanie w Olsztynie wysokości opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych ze zużyciem wody (*Uchwała Nr XXXI/522/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłat za pojemniki i worki określonej pojemności*).

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową. Długość sieci i przyłączy wodociągowych, będących na stanie Spółki na koniec 2021 roku wyniosła 393,2 km. W roku sprawozdawczym wybudowano połączenie sieci wodociągowych w ulicy Kresowej ok 15 mb, wykonano trójnik odwodnieniowy na sieci magistralnej oraz wymieniono awaryjne przyłącza o łącznej długości 44 m. W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 136 awarii na sieci rozdzielczych i magistralach wodociągowych,
- usunięto 30 awarii przyłączy wodociągowych do budynków,
- płukano sieci magistralne w okresie wiosennym i jesiennym,
- wymieniono bądź naprawiono 20 przyłączy wodociągowych,
- wymieniono bądź naprawiono 80 zasuw liniowych,
- usprawniono 200 zasuw,
- usprawniono bądź naprawiono 120 szt. armatury (zasuw domowych, nawiertek),
- wymieniono 40 hydrantów ppoż.,
- naprawiono 30 hydrantów ppoż.,
- wymieniono, bądź naprawiono 300 skrzynek zasuw,
- wymieniono 1487 szt. wodomierzy głównych, które utraciły ważność legalizacji,
- odebrano i zarejestrowano 353 wodomierzy służących do rozliczeń wody zużywanej bezpowrotnie,

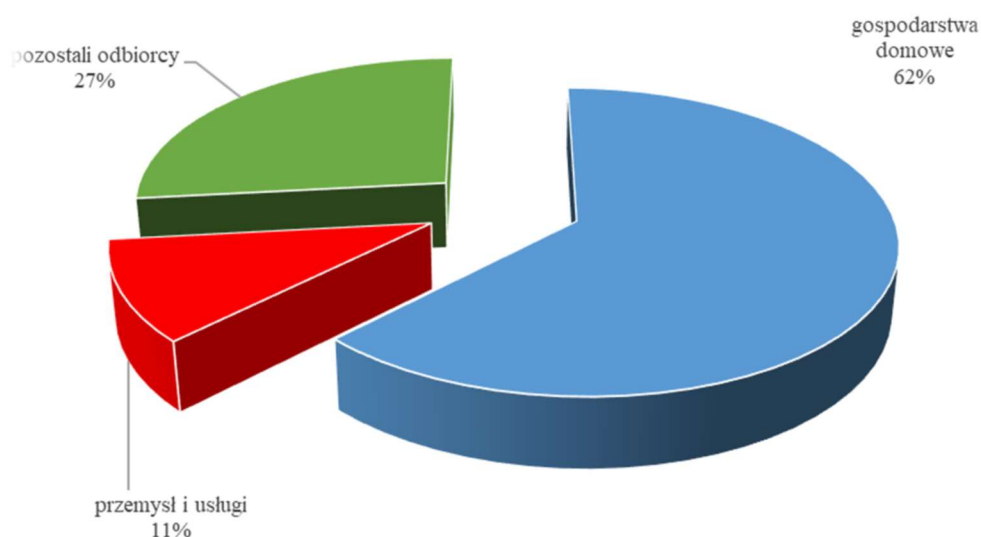
- wykonano remonty cząstkowe zmierzające do przywrócenia stanu pierwotnego nawierzchni jezdni, chodników oraz terenów zielonych po przeprowadzonych pracach awaryjnych i eksploatacyjnych – szacunkowa ilość takich remontów to ok. 580,
- dokonano przeglądu 145 zasuw i płuczek zlokalizowanych na terenie Olsztyna,
- naprawiono bieżące konstrukcje i elewacje komór, studni wodomierzowych w ilości 15 szt.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano i oczyszczono 8826,2 tys. m³ ścieków, tj. o 272,7 tys. m³ (0,4%) mniej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia wykres 2.

wykres 2

Struktura odbioru ścieków w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne.

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej będących na stanie Spółki na koniec 2021 roku wyniosła 381 km. W roku sprawozdawczym wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Kasprzaka, Mroza, Zagłoby, Zientary Malewskiej, Rybitwy, Piwnika, Cyranki, Leśnej, Parku Kusocińskiego o łącznej długości 5566 m.

W celu utrzymania w pełnej sprawności eksploatacyjnej sieci wykonano:

- czyszczenia sieci kanalizacji sanitarnej - przy pomocy specjalistycznych samochodów oczyszczono 25 km sieci;
- prace konserwacyjne:
 - wykonano remonty studni i regulację włączów o łącznej ilości 140 szt.;
 - dokonano przeglądu i czyszczenia ręcznego studni sanitarnych w ilości 620 szt.;
 - dokonano przeglądu stanu technicznego kanałów kamerą TV przy współpracy z czyszczącym samochodem SCK w ilości 15 km;
 - wykonano punktowe remonty rur metodami bezwykopowymi – 92 szt.;

- prace przeglądowe: dokonano odbiorów wstępnych nowo wybudowanych sieci i przyłączy w ilości 100 szt.
 - sprawdzenie połączeń deszczowych do sieci sanitarnej w ilości 1787 szt.
- Eksploatacja sieci prowadzona była w systemie rotacyjnym w czasie pandemii COVID-19, w priorytecie zachowania ciągłości świadczenia usług.

3. Odbiorcy Spółki

Na dzień 31.12.2021 r. Spółka rozliczała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

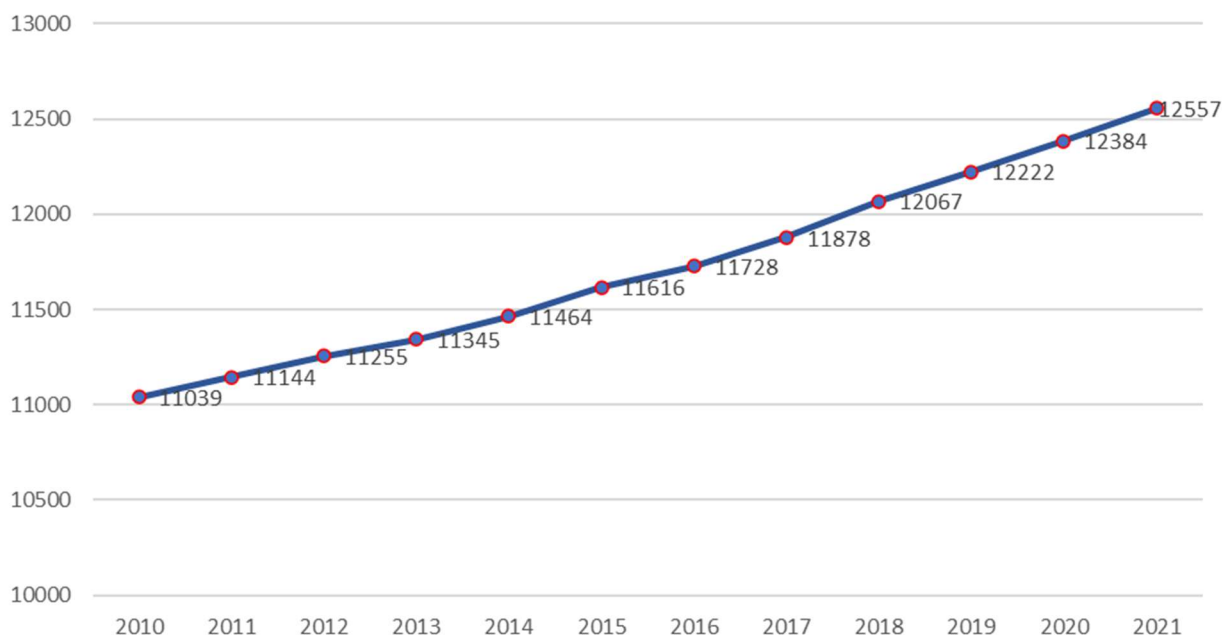
- gospodarstwa domowe: 10 957 (z tego: budynki jednorodzinne 8265 i budynki wielorodzinne 2692);
- przemysł i usługi: 196;
- pozostali odbiorcy: 4787, w tym odbiorcy gminni 57 punktów rozliczeń (wodomierzy/przepływomierzy).

Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin (31 szt.) oraz przyłączach niektórych przedsiębiorstw (12 szt.).

Spółka funkcjonując w granicach aglomeracji olsztyńskiej dostarcza wodę i odprowadza ścieki na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z gminami ościennymi, w których określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego w sąsiednich gminach, przy granicy z Gminą Olsztyn, uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy Gminą Olsztyn a gminami ościennymi w formie umów cywilnoprawnych może okazać się niewystarczające. Biorąc pod uwagę zadania każdej z gmin, zgodnie z art. 3 u.z.z.w., w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków mogą być one wykonywane i uregulowane pomiędzy zainteresowanymi gminami w formie związku międzygminnego lub powierzone wskazanej gminie w porozumieniu międzygminnym. Niewywiązanie się w niektórych przypadkach przez Gminy z umowy o odprowadzanie ścieków, odnośnie posiadania sprawnych urządzeń pomiarowych, może doprowadzić do sporu sądowego i konieczności zastępczego wykonania przez Spółkę naprawy lub wymiany urządzeń pomiarowych na koszt gmin ościennych.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec 2021 roku wynosiła 12 557 i zwiększyła się w ciągu roku o 173 odbiorców, tj. 1,4%.

Liczba odbiorców świadczonych usług
wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec roku

Źródło: opracowanie własne.

W ciągu ostatnich jedenastu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 1518 tj. o 13,8%.

W 2021 roku okolicznym gminom dostarczone 384,9 tys. m³ wody, co stanowiło 4,9% całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 1038,3 tys. m³ ścieków (11,8% ścieków) na łączną kwotę 8620,8 tys. zł .

4. Pozostała działalność usługowa

W 2021 roku akredytowane przez PCA laboratorium Spółki wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

- Badania mikrobiologiczne wody:
 - pobrano 2861 próbki na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 1458 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 23 010 badań, w tym 10 509 badania w ramach zleceń zewnętrznych i 12 501 badania na potrzeby Spółki;
 - dodatkowo wykonano 11 845 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.
- Badania fizykochemiczne wody:
 - pobrano 2341 próbki na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 577 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 10 423 badań, z tego: 3415 badań w ramach zleceń zewnętrznych i 7008 badań na potrzeby Spółki;
 - dodatkowo wykonano 5913 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.
- Badania fizykochemiczne ścieków, osadów ściekowych i biogazu:
 - pobrano 286 próbek ścieków na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 74 próbek badań od klientów zewnętrznych;

- wykonano łącznie 2163 badań, z tego 231 badania w ramach zleceń zewnętrznych i 1932 badań na potrzeby Spółki;
- pobrano 766 próbek osadów ściekowych na potrzeby Spółki;
- wykonano 2850 badań osadów ściekowych.
- pobrano 295 próbek biogazu na potrzeby Spółki;
- wykonano 782 badań biogazu.

W 2021 r. Dział Techniczny wydał 586 warunków technicznych, dokonał 285 uzgodnień dokumentacji technicznej oraz 115 odbiorów technicznych końcowych.

Przychody z robót odpłatnych i działalności pomocniczej w zakresie wykonywania sieci i przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych, usług transportowo-sprzętowych i laboratoryjnych w 2021 roku wyniosły 1289,5 tys. zł.

Zgodnie z umową nr IM.272.54.2021 z dnia 20.05.2021 r. Spółka świadczy usługi związane z:

- odbieraniem wód opadowych i roztopowych w sposób ciągły,
- wykonywania napraw, konserwacji i usuwania awarii sieci kanalizacji deszczowej,
- podejmowaniem technicznie dostępnych działań w celu usunięcia zagrożenia wystąpienia awarii kanalizacji deszczowej.

W wyniku realizacji zapisów umowy Spółka uzyskała przychód w wysokości 1032,5 tys. zł.

III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

W 2021 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 459,01 etatów i w stosunku do roku 2020 wzrosło o 6,21 etatu, tj. o 1,37 %.

Na dzień 31.12.2021 r. Spółka zatrudniała ogółem 461 osób, z tego 106 kobiet i 355 mężczyzn.

W 2021 roku przyjęto do pracy 34 osoby. Z pracy odeszło 31 pracowników, z tego: 19 pracowników zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i 12 pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieprodukcyjnych.

Średni staż pracy pracowników Spółki ogółem wynosi 26 lat, średni staż pracy w Spółce 17 lat. Średni wiek załogi to 48 lat.

tabela 2

Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %)

Wykształcenie	2020 r.	2021 r.
podstawowe	6,1	6,0
zasadnicze zawodowe	25,1	24,7
średnie	32,5	32,3
wyższe	36,3	37,0

Źródło: opracowanie własne.

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (69,3%) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i wyższym.

Zarząd Spółki stwarza pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia, udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2021 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 128 446,41 zł. Z powodu panującej pandemii

koronawirusa jest to zdecydowanie niższa wartość niż w latach ubiegłych. Większość szkoleń odbywała się w formie on-line.

W 2021 roku ośmiu pracowników podwyższało kwalifikacje zawodowe na wyższych uczelniach - studiach I-szego i II-giego stopnia oraz studiach podyplomowych. Wszyscy pracownicy posiadają zawarte z pracodawcą umowy na podwyższanie kwalifikacji zawodowych, wybrany przez pracownika kierunek nauki musi być zgodny z potrzebami merytorycznymi pracodawcy i jest z nim wcześniej uzgadniany.

Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2021 r. wyniósł 886 316,89 zł i obciążył koszty Spółki. Środki z Funduszu przeznaczane są na cele socjalno-bytowe pracowników i członków ich rodzin. Szczegółowe cele określone są w rocznym Preliminarzu wydatków uzgadnianym z Zarządami Związków Zawodowych.

W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej, oprócz badań wstępnych, okresowych i kontrolnych, wszyscy pracownicy Spółki mają możliwość zaszczepienia się w okresie jesiennym przeciwko grypie. Pracownikom zatrudnionym na stanowiskach powodujących narażenie na działanie szkodliwych czynników, np. prace przy usuwaniu nieczystości komunalnych, prace ze szkodliwym czynnikiem biologicznym lub w kontakcie z glebą, Spółka zapewnia szczepienia ochronne przeciwko: tężcowi, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, durowi brzuszemu i kleszczowemu zapaleniu mózgu. Wykazy stanowisk pracy oraz zasady szczepień uregulowane są w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

W związku z panującą pandemią koronawirusa, Spółka umożliwiała pracownikom przeprowadzanie szczepień przeciwko COVID-19 przez szpital MSWiA w Olsztynie. Według informacji uzyskanych od pracowników, przeciwko COVID-19 zaszczepionych jest ok. 87 % załogi. Od początku pandemii, ponad 120 pracowników chorowało na koronawirusa.

IV. INWESTYCJE I REMONTY

W 2021 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 24 984 tys. zł, na planowane 31 387 tys. zł. W stosunku do 2020 roku były one niższe o 27 746 tys. zł, tj. o 52,6%.

Prowadzona przez Spółkę w 2021 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania. Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne obiekty przedstawia poniższa tabela:

tabela 3

Nakłady inwestycyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
2020 rok	30 415,5	297,6	11 120,6	10 895,8
2021 rok	12 591,5	6 178,5	766,9	5 447,1
przyrost(+); spadek(-)	-17 824,0	5 880,9	-10 353,7	- 5 448,7

Źródło: opracowanie własne.

Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2021 roku:

Część I. Urządzenia kanalizacyjne

- 1) Budowa kolektora „Centralnego Bis” w ul. Leśnej;
- 2) Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Parku Kusocińskiego;
- 3) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zientary Malewskiej /Poprzecznej;

- 4) Łapacz piasku na dopływie do przepompowni P-2;
- 5) Modernizacja przepompowni P-12 przy ul. Hozjusza;
- 6) Modernizacja wentylacji oraz węzła cieplnego w budynku warsztatowym na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków Łyna;
- 7) Przebudowa systemu dystrybucji ciepła na Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie wraz z robotami towarzyszącymi;
- 8) Dostawa i montaż dwóch dmuchaw biogazu na węźle sieci biogazowej na terenie Oczyszczalni Ścieków "Łyna" w Olsztynie.

Części II. Urządzenia wodociągowe

- 1) Awaryjna wymiana przyłączy wodociągowych;
- 2) Odwodnienie magistrali wodociągowej w ul. Towarowej;
- 3) Modernizacja części pompowni SUW Karolin;
- 4) Zabezpieczenie systemu wodociągowego (studnie, SUW-y, sieci) Olsztyna przed wtórnym bakteryjnym zanieczyszczeniem;
- 5) Modernizacja układu do płukania filtrów powietrzem na SUW Zachód;
- 6) Budowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Pływackiej.

Część III. Obiekty administracyjno-techniczne

- 1) Adaptacja pomieszczeń budynku B dla potrzeb Działu Transportu;
- 2) Wykonanie klimatyzacji precyzyjnej w pomieszczeniu archiwum zakładowego w Budynku E;
- 3) Przebudowa Pracowni Chemii Wody na potrzeby umieszczenia indywidualnych szafek BHP dla pracowników oraz przygotowanie pomieszczenia pod urządzenie laboratoryjne;
- 4) Dobór urządzeń oraz wykonanie instalacji klimatyzacji pomieszczeń technicznych oczyszczalni ścieków;
- 5) Montaż instalacji klimatyzatorów w funkcji pompy ciepła w trzech pomieszczeniach budynku przy ul. Leśnej 36 w Olsztynie;
- 6) Przebudowa biura obsługi klienta w budynku A i zagospodarowanie terenu po rozebranych budynkach przy ul. Oficerskiej 16a;
- 7) Wymiana kotła gazowego w kotłowni SUW Karolin;
- 8) Wykonanie nowej linii światłowodowej przesyłającej sygnał z kamer monitoringu zamontowanych na słupie za budynkiem L (monitorujących farmę fotowoltaiczną) na terenie bazy PWiK Sp. z o.o. w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16a;
- 9) Montaż systemu alarmowego wraz z kontrolą dostępu w Budynku Pogotowia i Dyspozytorni (budynek E) na obiekcie baza PWiK, ul. Oficerska 16a w Olsztynie;
- 10) Rozbudowa systemu TV przemysłowej - PWiK ul. Oficerska w Olsztynie.

Spółka w roku 2021 zakupiła zestawy komputerowe i oprogramowanie (386,5 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (1047,3 tys. zł), zakupiono środki transportu (602,1 tys. zł), dokonano wykupu sieci od osób trzecich (525,2 tys. zł) oraz wykupu gruntów będących w użytkowaniu wieczystym (2886,00 tys. zł).

W 2021 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty o wartości 1234,2 tys. zł. Prace remontowe dotyczyły infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz obiektów technologicznych i technicznych Spółki.

W 2021 roku zakończono realizację projektu dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WiM na lata 2014-2020 pn.: „Przebudowa systemu dystrybucji ciepła na Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie wraz z robotami towarzyszącymi”. W ramach zatwierdzonego wniosku o płatność końcową Spółka otrzymała

refundację wydatków w kwocie 3 311 634,20 zł. Kontynuowano również realizację projektów wieloletnich tj.:

- „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I” – projekt dofinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020;
- „Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie” – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZAGADNIEŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Spółka eksploatuje na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pięć ujęć: Wadąg, Zachód, Kortowo, Jaroty i Likusy, z czego największe z nich to ujęcie Wadąg. Ujmowana woda podziemna poddawana jest procesowi dwustopniowej filtracji w celu usunięcia nadmiaru żelaza i manganu. Wprowadzana do sieci wodociągowej woda uzdatniona, spełnia wymagania jakościowe zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potwierdzeniem spełnienia wszystkich wymogów prawnych jest prowadzony przez PWiK monitoring jakości wody.

W 2021 r. łącznie z pięciu ujęć pobrano i uzdatniono 10 039 754 m³ wody surowej, z czego 9 552 716 m³ zostało wprowadzone do sieci. Z tytułu poboru wód w 2021 r. naliczono opłatę zmienną w wysokości 695 700 zł. Opłata stała wynikająca z warunków określonych w decyzjach na pobór wód wyniosła 95 073 zł (płatna w 4 równych ratach).

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2025 r. Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w MOŚ „Łyna” odprowadzanych do odbiornika wynosił odpowiednio:

- ChZT - zmierzony 95,4%, wymagany decyzją wynosi 75%;
- BZT₅ - zmierzony 99,2%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- zawiesina ogólna - zmierzony 98,7%, wymagany decyzją wynosi 90%;
- azot ogólny - zmierzony 88,8%, wymagany decyzją wynosi 70%;
- fosfor ogólny - zmierzony 93,7%, wymagany decyzją wynosi 80%.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymanywane. W 2021 r. odprowadzono średnio $Q_{dśr} = 31\ 825\ m^3/d$.

Opłata stała za odprowadzanie ścieków do wód, wynikająca z warunków określonych w decyzji, wynosi 40 556 zł (płatna w 4 równych ratach). Wysokość naliczonej opłaty zmiennej za wprowadzanie ścieków do rzeki Łyny w 2021 r. wyniosła 448 506 zł.

Za odprowadzanie wód opadowych naliczono opłatę w wysokości 2256 zł.

Opłaty za pobór wód oraz wprowadzenie ścieków do wód lub ziemi wnoszą się raz w kwartale do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Opłata zmienna naliczona za usługi wodne za 2021 r. wyniosła 1 146 462 zł (I kw. 280 246 zł, II kw. 294 701 zł, III kw. 294 488 zł i IV kw. 277 027 zł).

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza za 2021 r. naliczono opłatę w wysokości 5456,86 zł.

W Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie emisja do powietrza odbywa się ze źródeł zorganizowanych, niezorganizowanych oraz procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Źródłami emisji zorganizowanej są: Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów (spalarnia osadów ściekowych) oraz osiem kotłowni zlokalizowanych na terenie obiektów należących do Spółki. Standardy emisyjne dla instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych określone są w pozwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza z dnia 22.02.2019 r., znak: OŚ.PŚ.7223.12.2018, wydanej przez Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego, obowiązującej do 21.02.2029 r.

Opłata środowiskowa za emisję pyłów i gazów do powietrza z instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych za 2021 r. wyniosła łącznie 112,48 zł. Sumaryczny czas pracy instalacji w tym okresie wynosił 278 godzin.

Kotłownie zakładowe eksploatowane są na potrzeby wytworzenia ciepła do centralnego ogrzewania budynków i podgrzewania wody. Naliczona kwota opłaty za emisję substancji do powietrza z emitorów należących do ww. źródeł w 2021 r. wyniosła 2984,09 zł.

Opłata środowiskowa za emisję z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych w 2021 r. wyniosła 2358,69 zł. Marginalnym zjawiskiem jest emisja niezorganizowana pochodząca z procesów spawania na wolnym powietrzu. Za emisję będącą efektem procesów spawania na wolnym powietrzu w 2021 r. naliczono opłatę środowiskową w wysokości 1,60 zł.

Spółka posiada 3 decyzje administracyjne właściwych organów w zakresie gospodarowania odpadami, tj. pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów w procesie unieszkodliwienia osadów ściekowych poprzez spalanie oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów gleby i ziemi w procesie sortowania. W roku 2020 z uwagi na powstanie nowego miejsca, w którym są wytwarzane odpady tj. Punkt zrzutu nieczystości, Spółka wystąpiła z wnioskiem o zmianę decyzji na wytwarzanie odpadów, w której uwzględniono nowe ilości i kody powstających odpadów. Decyzję PWiK uzyskał w 2021. Z instalacji korzysta Dział Sieci Kanalizacyjnej.

Z uwagi na przejście do eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej należało uwzględnić w pozwoleniu na wytwarzanie odpadów ilość odpadów, która będzie powstawała z czyszczenia sieci. Wniosek o zmianę pozwolenia na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem odpadów wytwarzanych podczas prac eksploatacyjnych sieci kanalizacji deszczowej został złożony w roku 2021. Wniosek dotyczył jedynie odpadów innych niż niebezpieczne. Usługa czyszczenia sieci kanalizacji deszczowej w miejscach, gdzie powstają odpady niebezpieczne (np. separatory substancji ropopochodnych) zleca jest podmiotom zewnętrznym.

W ramach gospodarowania wytwarzanymi i przetwarzanymi odpadami, Spółka prowadzi ich ścisłą ewidencję, selektywnie je magazynuje w wydzielonych miejscach, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku (zazwyczaj odpady inne niż niebezpieczne) lub do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne). Od stycznia 2020 ewidencja odpadów w firmie w całości jest prowadzona w formie elektronicznej w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarowaniu odpadami (BDO).

Największą masę spośród wytwarzanych odpadów stanowią ustabilizowane komunalne osady ściekowe, zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne. Ich produkcja w roku 2021 wyniosła 13 865,571 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego, są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu na objętość i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich bezpośrednie przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z utrudnieniami. W roku 2021 udało się pozyskać do współpracy dwóch rolników, którzy przyjęli osady jako nawóz pod uprawy rolne. Przekazano 3701 Mg. Pozostałą wytworzoną masę przekazano do procesu kompostowania firmie wybranej w przetargu na zagospodarowanie osadów.

W roku 2021 przekazano do kompostowania i produkcji nawozu 9876,07 Mg osadu. Osad przekazywany do przetworzenia usuwany jest bezpośrednio spod pras odwadniających.

Oprócz rolniczego zagospodarowania odpadów i przekazania ich do przetworzenia podmiotowi zewnętrznemu, w roku 2021 część osadu skierowano do unieszkodliwienia w spalarni osadów. W 2021 roku Zakład Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 288,501 Mg osadów odwodnionych na prasach.

Odrębnymi procedurami (inventaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są wyroby zawierające azbest. Zgodnie z wymogami ustawy *Prawo ochrony środowiska* wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Resztki tego typu wyrobów są nadal eksploatowane przez PWiK, tkwią w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych. Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r. W marginalnym zakresie w wyroby azbestocementowe wyposażone są dwie studnie głębinowe na ujęciu wody Wadąg. Są to na bieżąco użytkowane filtry z rur AC o łącznej długości 54 mb. Zaprzestanie korzystania z tych wyrobów będzie następowało sukcesywnie, w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji (maksymalnie do końca 2032 r.).

Spółka deklaruje, że zasady społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią fundamentalną część planowania biznesowego i wyznaczają kierunki rozwoju firmy. Odpowiedzialne działanie oznacza traktowanie zarówno kontrahentów, jak i pracowników z zachowaniem szacunku, dbałość o środowisko naturalne oraz interesy lokalnej społeczności. Firma uczestniczy w niewielkich projektach o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej. Działania te służą integracji środowisk, budowaniu platformy wymiany doświadczeń. Wszelkie podejmowane inicjatywy przyczyniają się do umacniania wizerunku Spółki jako instytucji zaangażowanej w rozwój społeczności oraz dbałości o potrzeby klientów.

Osiemnaście lat temu Spółka wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, który mierzalnymi wskaźnikami pokazuje wyraźny postęp w jakości pracy Przedsiębiorstwa.

VI. SYTUACJA I FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI

1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat.

tabela 6

Zestawienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Spółki

Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)					
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Przychody ze sprzedaży	82 574 017	83 439 942	86 122 286	90 599 011	93 546 862,30	97 766 763,59
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu w tym: amortyzacja*/	84 712 825	85 300 294	87 745 653	90 797 417	96 041 283,59	98 618 956,44
	19 592 206	19 417 188	19 101 585	19 293 221	20 182 327,39	20 685 030,08
Wynik na sprzedaży brutto	- 2 138 808	-1 860 352	- 1 623 367	-198 406	- 2 494 421,29	- 852 192,85
Pozostałe przychody operacyjne	4 561 186	4 133 469	4 168 670	3 531 140	4 454 824,93	4 297 382,30
Pozostałe koszty operacyjne	1 268 346	1 259 827	521 921	1 577 301	836 306,29	925 624,68
Wynik na działalności operacyjnej	1 154 032	1 013 290	2 023 382	1 755 433	1 124 097,35	2 519 564,77
Przychody finansowe	1 028 361	676 361	384 410	358 960	247 491,80	414 313,04
Koszty finansowe	1 044 223	922 700	1 810 701	1 535 633	1 298 794,15	2 136 942,18
Zysk brutto	1 138 171	766 951	597 091	578 760	72 795,00	796 935,63
Zysk netto	966 957	557 074	178 116	249 610	- 99 608,00	622 449,63
Aktywa trwałe	292 694 069	299 603 721	298 589 895	304 487 235	337 352 548,65	340 641 983,45
Aktywa obrotowe	25 425 852	24 276 143	21 669 104	24 162 530	20 272 602,90	26 246 163,94
Kapitał własny	171 727 327	174 534 580	179 360 195	179 777 590	179 677 982,45	180 300 432,08
Zobowiązania długoterminowe	70 275 276	76 454 620	70 467 522	73 687 826	82 722 734,15	85 629 779,99
Zobowiązania krótkoterminowe	19 581 657	21 583 355	18 089 593	20 416 962	21 319 316,81	21 574 541,59
Rozliczenia międzyokresowe	52 909 566	46 903 013	46 995 896	47 600 083	64 933 689,62	70 619 353,93

Źródło: opracowanie własne.

2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych umów pożyczkowych:

- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 100/2009/Wn14/OW-ki-IS/9 z dnia 03.04.2009 r. (tzw. wrakowa) na dofinansowanie przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 155 700 000 zł, z czego otrzymano 95 879 694 zł. Umowa przewidywała spłatę zobowiązania do 30.06.2026 roku. 21 września 2015 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął decyzję nr R/2646/2015 w sprawie wydłużenia okresu spłaty pożyczki wrakowej do 30 września 2031 roku oraz zmniejszenia rat pożyczki począwszy od 30 września 2015 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.
- Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 160/2019/Wn14/ow-ki-ys/P z dnia 8.05.2019 r. (inwestycyjna) na uzupełnienie wkładu własnego Beneficjenta w realizację przedsięwzięcia POLiŚ 2014-2020, zadanie: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn etap I”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 13,5 mln. zł, z czego otrzymano 13 372 392,62 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2034 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.

Na koniec 2021 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

tabela 7

Salda pożyczek na dzień 31.12.2021 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2021 r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694,00	42 507 132,72	2031 rok
Pożyczka inwestycyjna 160/2019	13 372 392,62	13 372 392,62	2034 rok

Źródło: opracowanie własne.

PWiK jest stroną następujących długoterminowych kredytów inwestycyjnych:

1. Umowa z PKO BP SA nr 68102035410000599600901538 z dnia 11.12.2017 r. na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 34,7786 ha położonych na terenie gminy Olsztyn - obręb 156 działka nr 2/1,2/2 dla której prowadzone przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, są księgi wieczyste: KW nr OL10/00163161/9 oraz KW nr OL10/00110916/1 („Inwestycja”). Kwota kredytu z umowy wynosiła 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2032 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
2. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 19/0912 z 22 marca 2019 roku na finansowanie budowy budynku pogotowia wodno-kanalizacyjnego na terenie bazy przy ul. Oficerskiej 16 A. Kwota kredytu wynosi 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2033 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
3. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 20/4147 z 30 października 2020 r. na finansowanie zadań realizowanych zgodnie z planem inwestycyjnym na lata 2020/2021. Kwota kredytu wynosi 12 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2030 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 18 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.
4. Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego nr 20/4940 z 21 grudnia 2020 r. na sfinansowanie wykupu na własność od Gminy Olsztyn nieruchomości gruntowych, będących w użytkowaniu wieczystym Spółki. Kwota kredytu wynosi 7,6 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do września 2027 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 18 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.

Na koniec 2021 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu:

tabela 8

Saldo kredytu na dzień 31.12.2021 r. (w zł)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętego kredytu	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2021 r.	Termin spłaty
Kredyt BGK 20/4940	7 596 929,00	7 081 366,46	2027 rok
Kredyt BGK 20/4147	4 384 965,72	4 384 965,72	2030 rok
Kredyt inwestycyjny PKO BP	13 000 000,00	9 316 780,00	2032 rok
Kredyt inwestycyjny BGK 19/0912	13 000 000,00	11 495 703,65	2033 rok

Źródło: opracowanie własne.

3. Poręczenia i gwarancje

W 2021 roku Spółka nie udzielała poręczeń i gwarancji.

4. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2021 rok Spółka uzyskała przychody ogółem (wg ksiąg rachunkowych) w kwocie 102 478,5 tys. zł i były one wyższe o 4229,3 tys. zł, tj. o 4,3% od przychodów osiągniętych w 2020 roku. Głównym źródłem przychodów były przychody ze sprzedaży. W 2021 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 97 766,7 tys. zł i są one o 4219,8 tys. zł, tj. o 4,5% wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

tabela 9

Zestawienie przychodów ze sprzedaży w latach 2016 - 2021 z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	81 696,9	82 557,6	84 765,2	89 351,5	92 645,6	95 444,7
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	766,4	761,6	1 254,0	1 174,4	810,3	2 210,3
Przychody z usług mieszkaniowych	63,7	61,1	57,9	59,3	57,8	58,5
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	47,0	59,6	45,2	13,8	33,2	53,2
Razem	82 574,0	83 439,9	86 122,3	90 599,0	93 546,9	97 766,7

Źródło: opracowanie własne.

W 2021 roku przychody ze sprzedaży stanowią 95,4% całości przychodów. Inne źródła przychodów to:

- pozostałe przychody operacyjne 4 297,4 tys. zł (4,2%),
- przychody finansowe 414,3 tys. zł (0,4%).

Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych (2 687,2 tys. zł), rozwiązania rezerw na zobowiązania (737,8 tys. zł) oraz umorzenia odpisów użytkownika wieczystego gruntów (667,8 tys. zł).

Na przychody finansowe składają się przede wszystkim: kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych (233,2 tys. zł), odsetki od należności nie zapłaconych w terminie (72,8 tys. zł) oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących odsetki (65,7 tys. zł).

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 101 681,5 tys. zł. Są one o 3505,1 tys. zł, tj. o 3,4% wyższe od kosztów poniesionych w 2020 roku. Najwyższy udział w strukturze kosztów dotyczył: wynagrodzeń (34%), amortyzacji środków trwałych (20,5%) oraz podatków (12,3%).

W marcu 2020 r. Zarząd Spółki podjął działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, organizując pracę z zachowaniem szczególnych środków ostrożności i zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy w stanie epidemii. Koszty zapobiegania COVID-19 w 2021 r. wyniosły łącznie 35 tys. zł, w tym:

- płyny, żele, dozowniki: 10 tys. zł;
- osłony, maseczki, rękawice: 11 tys. zł;
- pozostałe (m. in. testy, termometry): 14 tys. zł.

Za 2021 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 622,4 tys. zł. Zarząd Spółki rekomenduje pozostawienie wypracowanego zysku w Spółce z przeznaczeniem na inwestycję pod nazwą „Przebudowa sieci wodociągowych i przyłączy w związku z realizacją zadania Projekt architektoniczno-budowlany uczytelnienia i ekspozycji fortyfikacji Starego Miasta w Olsztynie w części obejmującej fortyfikację przed Bramą Górną, w północnym fragmencie Targu Rybnego oraz zagospodarowanie terenu przy ul. F. Nowowiejskiego i fragmentu Parku Podzamcze” przy ul. Nowowiejskiego w Olsztynie, dz. nr 6/8, 6/12, 6/15, 8, 9/2, 9/4, 10/1, 11/2, 11/3, 11/5, 11/6, 13/16, 22/10, 22/11, 23, 42, 43/1, 43/2, 44, 45/4, 58, 258, 259; obr.64 76/1, 83/2 obr. 63.” Etap I.

5. Sytuacja majątkowa Spółki

tabela 10

Struktura aktywów Spółki na 31.12.2021 r.

Pozycja	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Wartości niematerialne	246,5	0,07	325,3	0,09	- 78,8	- 24,22
Rzeczowe aktywa trwałe	332 591,9	90,65	328 549,8	91,87	4 042,1	1,23
Należności długoterminowe	-		6,0	0,00		
Inwestycje długoterminowe	34,5	0,01	34,5	0,01	-	-
Długoterminowe rozliczenia	7 769,0	2,12	8 437,0	2,36	- 668,0	- 7,92
Zapasy	2 370,1	0,65	2 475,7	0,69	- 105,6	- 4,27
Należności krótkoterminowe	7 031,8	1,92	7 381,6	2,06	- 349,8	- 4,74
Inwestycje krótkoterminowe	15 849,7	4,32	9 237,4	2,58	6 612,3	71,58
Krótkoterminowe rozliczenia	994,6	0,3	1 177,8	0,33	- 183,2	- 15,55
Razem aktywa	366 888,1	100,00	357 625,1	100,00	9 263,0	2,59

Źródło: opracowanie własne.

Aktywa trwałe Spółki na dzień 31.12.2021 r. wyniosły 340 642 tys. zł i były o 3289 tys. zł, tj. o 1% wyższe niż na 31 grudnia 2020 r. Wzrost wartości aktywów trwałych w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą przyrostu rzeczowych aktywów trwałych

o kwotę 4042,1 tys. zł przy równoczesnym spadku długoterminowych rozliczeń międzyokresowych o 668 tys. zł.

Aktywa obrotowe na koniec 2021 roku wyniosły 26 246,2 tys. zł i były o 5973,6 tys. zł, tj. o 29,5%, wyższe niż 31 grudnia 2020 r. W aktywach obrotowych wzrosły głównie inwestycje krótkoterminowe o kwotę 6612,2 tys. zł, w tym środki pieniężne o 6125,3 tys. zł.

W ogólnej strukturze aktywów Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały aktywa trwałe. Ich udział spadł z 94,3% na początku roku do 92,8% na koniec 2021 roku. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów wzrósł z 5,7% do 7,2%.

tabela 11

Struktura pasywów Spółki na 31.12.2021 r.

Pozycja	31.12.2021		31.12.2020		Zmiana	
	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Kapitał własny	180 300,4	49,14	179 678,0	50,24	622,4	0,35
Rezerwy na zobowiązania	8 764,0	2,39	8 971,4	2,51	- 207,4	- 2,31
Zobowiązania długoterminowe	85 629,8	23,34	82 722,7	23,13	2 907,1	3,51
Zobowiązania krótkoterminowe	21 574,5	5,88	21 319,3	5,96	255,2	1,20
Rozliczenia międzyokresowe	70 619,4	19,25	64 933,7	18,16	5 685,7	8,76
Razem pasywa	366 888,1	100,00	357 625,1	100,00	9 263,0	2,59

Źródło: opracowanie własne.

Po stronie pasywów (źródeł finansowania) kapitał własny na 31 grudnia 2021 r. wyniósł 180 300,4 tys. zł i wzrósł w stosunku do roku 2020 r. o 622,4 tys. zł, tj. o 0,3% w wyniku uzyskania zysku za okres obrotowy.

Zobowiązania długoterminowe wzrosły z poziomu 82 722,7 tys. zł odnotowanego w 2020 roku do poziomu 85 629,8 tys. zł (3,5%) wykazanego na dzień 31 grudnia 2021 r., głównie w wyniku wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek o 3880,2 tys. zł.

W analizowanym okresie wzrosły zobowiązania krótkoterminowe do kwoty 21 574,5 tys. zł, czyli o 1,2% w stosunku do stanu z grudnia 2020 roku.

Efektem omówionych powyżej zmian był wzrost sumy bilansowej na koniec 2021 roku o 9 263 tys. zł, tj. o 2,59% w porównaniu z końcem 2020 r.

W strukturze aktywów największy udział miały rzeczowe aktywa trwałe (90,65% sumy aktywów na dzień 31 grudnia 2021 roku), inwestycje krótkoterminowe oraz długoterminowe rozliczenia (odpowiednio 4,32% i 2,12% sumy aktywów). Pozycjami o największym udziale w pasywach na 31 grudnia 2021 r. były: kapitał własny i zobowiązania długoterminowe, z udziałem w pasywach na poziomie odpowiednio: 49,14% i 23,34%.

Na koniec 2021 roku aktywa Spółki w 49,14% sfinansowane były kapitałami własnymi i w 50,86% zobowiązaniami.

6. Przepływy pieniężne

tabela 12

Wybrane pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki (w tys. zł)

Pozycja	2021 r.	2020 r.	Zmiana w tys. zł
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	22 654,7	20 216,4	2 438,3
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-26 424,1	- 48 953,1	22 529,0
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	9 894,7	26 061,7	- 16 167,0
Stan środków pieniężnych na początku roku	9 146,0	11 821,0	- 2 675,0
Stan środków pieniężnych na koniec roku	15 271,3	9 146,0	6 125,3

Źródło: opracowanie własne.

Działalność operacyjna w 2021 roku wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne w wysokości 22,7 mln zł. Były one wyższe o 2,4 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., a wynikało to przede wszystkim ze spadku stanu rozliczeń międzyokresowych.

W 2021 roku przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej były ujemne, natomiast przepływy finansowe dodatnie. Tak ukształtowane przepływy świadczą o rozwoju inwestycyjnym Spółki i finansowaniu swojej działalności, głównie środkami pochodzącymi z działalności operacyjnej, lecz również wspomaganie się kapitałami obcymi w postaci kredytów i pożyczek jak i dotacji unijnych.

Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 15,3 mln. zł.

7. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

tabela 13

Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2021 r.	2020 r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przeciętny stan aktywów majątkowych	0,17	-0,03
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> średnioroczny stan kapitału własnego	0,35	-0,06
Zyskowność netto sprzedaży (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	0,64	-0,11
Stopa zadłużenia (%)	<u>zobowiązania ogółem</u> suma pasywów bilansu	50,86	49,76
Wskaźnik płynności bieżącej	<u>aktywa obrotowe ogółem</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,22	0,95
Wskaźnik płynności szybkiej	<u>aktywa obrotowe ogółem – zapasy</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,11	0,83
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,73	0,43
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	24,00	25,00

Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	9,00	9,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	8,00	7,00

Źródło: opracowanie własne.

Wartość obliczonych, na podstawie wyników finansowych Spółki, wskaźników rentowności była w 2021 roku wyższa aniżeli w roku poprzednim, ze względu na osiągnięty przez Spółkę zysk.

W Spółce w roku 2021 zarówno wskaźnik płynności bieżącej, jak i wskaźnik szybkiej płynności uległy poprawie w stosunku do roku poprzedniego. Wartość wskaźników znajduje się na poziomie oznaczającym prawidłową sytuację finansową Spółki. Spółka nie ma problemów z bieżącym regulowaniem zobowiązań.

W 2021 roku Spółka zanotowała niewielki wzrost wskaźnika zadłużenia w stosunku do 2020 roku. Wzrosło zaangażowanie kapitału obcego w finansowanie Spółki. Zadłużenie Spółki jest na bezpiecznym poziomie i nie niesie za sobą ryzyka finansowego.

Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług uległ skróceniu z 25 dni w 2020 roku do 24 dni w 2021 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ściśle monitorowanie. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wyniósł 8 dni. Cykl rotacji zapasów dni na koniec 2021 roku wyniósł 9 dni.

VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. Od 1 sierpnia 2021 r. obowiązują nowe, wyższe opłaty za wodę i ścieki w wysokości określonej Decyzją B.I.R.ZT.70.206.2021 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z 23.07.2021 r. zatwierdzającą taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat.
2. Od marca 2020 r. Zarząd Spółki podjął działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, organizując pracę z zachowaniem szczególnych środków ostrożności i zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy w stanie epidemii.
3. W związku z możliwością rozszerzenia zakresu rzeczowego projektu pn.: „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I” oraz pozyskania dodatkowych, bezzwrotnych środków unijnych, Spółka złożyła do Instytucji Wdrażającej POLiŚ wniosek o rozszerzenie zakresu projektu. Wniosek przeszedł z wynikiem pozytywnym wszystkie etapy oceny i Spółka otrzymała dodatkowe środki na realizację w latach 2022-2023 trzech nowych zadań inwestycyjnych tj.:
 - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Piłsudskiego w Olsztynie;
 - Modernizacja i rozbudowa przepompowni P-10;
 - Odtworzenie przepompowni ścieków P - 4 przy ul. Bałtyckiej w Olsztynie.

W dniu 29.09.2021 r. pomiędzy NFOŚiGW a Spółką został zawarty aneks do umowy nr POIS.02.03.00-00-0107/17-00 zwiększający wartość całkowitą projektu, wysokość wydatków kwalifikowanych oraz kwotę dofinansowania.
4. W roku 2021 zakończono realizację ujętego w ww. projekcie zadania pn.: *Budowa kolektora "Centralnego Bis" w ul. Leśnej*. Budowa grawitacyjnego kolektora sanitarnego, biegnącego wzdłuż ul. Leśnej do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” rozpoczęła się w 2019 r. Było to kluczowe zadanie, zmierzające do poprawy funkcjonowania systemu kanalizacji w aglomeracji Olsztyn oraz ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia środowiska naturalnego w przypadku awarii. W ramach zadania wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej DN1200mm o długości

3726,10 m, DN800 o długości 40,47m, DN450mm o długości 49,22m, DN400mm o długości 48,94 m, co daje łącznie 3864,73m sieci. Wybudowany przy udziale środków unijnych alternatywny kolektor zapewni nie tylko ciągłość pracy układu kanalizacyjnego, ale umożliwi również czasowe wyłączenie, działającego od lat siedemdziesiątych, kolektora Centralnego w celu wykonania niezbędnych prac konserwacyjnych i naprawczych. Realizacja inwestycji poprzez zapewnienie równomiernej dystrybucji ścieków zwiększy również bezpieczeństwo pracy Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna”.

5. Od listopada 2019 r. pracownicy Spółki uczestniczą w programie Pracowniczych Planów Kapitałowych. Podstawowa wpłata pracownika wynosi 2,0 % wynagrodzenia brutto, wpłata pracodawcy wynosi 4 %. W programie uczestniczy ok. 49 % załogi, obsługę programu prowadzi PKO TFI S.A. z siedzibą w Warszawie.
6. W 2021 r. agregaty biogazowe wyprodukowały 2910,308 MWh energii elektrycznej na kwotę 1160 tys. co stanowiło 31,82% całkowitej zużytej energii elektrycznej na oczyszczalni ścieków.
7. W ramach współpracy z wyższymi uczelniami, w tym UWM w Olsztynie oraz olsztyńskimi szkołami średnimi, Spółka umożliwia uczniom i studentom odbywanie kierunkowych praktyk zawodowych. W 2021 r. trzech pracowników młodocianych - uczniów branżowej szkoły zawodowej zakończyło naukę. Dwóch pracowników kontynuuje zatrudnienie w Spółce w zawodzie „monter sieci i instalacji sanitarnych”, trzeci młodociany rozwiązał umowę o pracę. Spółka otrzymała częściową refundację kosztów ponoszonych na przygotowanie zawodowe młodocianych.
8. W 2021 roku przeprowadzono dwa audyty wewnętrzne i przegląd przez kierownictwo zapisów Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, wdrożonego w Spółce w 2003 roku, w którym oceniano jego funkcjonowanie. W dniach 7-10.06.2021 r. odbył się w Spółce audyt recertyfikujący normy PN-ISO EN 9001:2015, PN-ISO EN 14001:2015, PN-ISO 45001:2018 przeprowadzony przez Jednostkę Certyfikującą TUV NORD Polska Sp. z o.o. Niezgodności nie stwierdzono.
9. W dniach 9-10.09.2021 r. przeprowadzono planowaną ocenę w nadzorze (recertyfikacja) z uaktualnieniem i ograniczeniem zakresu akredytacji w Dziale Jakości Wody i Ścieków. Zespół Auditorów Polskiego Centrum Akredytacji sprawdzał jak Laboratorium wdrożyło i utrzymuje system zarządzania umożliwiający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 zgodnie z opcją A. Ocenie podlegał wdrożony System Zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 oraz badania fizykochemiczne wody, badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych, badania mikrobiologiczne a także pobieranie próbek. Auditorzy PCA pozytywnie ocenili kompetencje laboratorium do wykonywania badań zamieszczonych w dotychczasowym zakresie akredytacji oraz badania zgłoszone we wniosku Laboratorium o uaktualnienie zakresu badań fizyko-chemicznych wody do spożycia przez ludzi oraz ścieków. Na podstawie wyników oceny w procesie nadzoru, Certyfikat Akredytacji Nr AB 1128 oraz Kontrakt nr AB 1128 pozostaje bez zmian. 24 listopada 2021 r. roku PCA zatwierdziło trzynaste wydanie Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1128. Zakres obejmuje 8 badań mikrobiologicznych wody, 17 badań fizykochemicznych wody i 16 badań ścieków i osadów ściekowych.
10. Od 27 października 2021 r. Państwowa Inspekcja Pracy w Olsztynie rozpoczęła w Spółce kontrolę z zakresu przestrzegania przepisów prawa pracy w tym bhp, legalności zatrudnienia, wypłacania wynagrodzenia w wysokości minimalnej stawki godzinowej oraz spełniania wymagań ustawy o pracowniczych planach kapitałowych. Kontrola została zakończona pozytywnym protokołem w dniu 11 lutego 2022 r.
11. W 2021 roku nie odnotowano skażeń wody oraz sytuacji niebezpiecznych na oczyszczalni.

VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE, KONTROLE

W 2021 roku Zarząd Spółki rozpatrywał wniesione przez odbiorców usług:

1. Sześć wniosków, z czego dwa uznano za zasadne. Wnioski zasadne dotyczyły: pochwały dla pracownika działu Sieci Wodociągowej, za pomoc w przejściu przez jezdnię osobie z niepełnosprawnością oraz podziękowania za zabezpieczenie drogi technologicznej przed wjazdem pojazdów nieuprawnionych.
2. Dziewięć reklamacji, z czego trzy uznano za zasadne, a dotyczyły one wezwania do usunięcia szkód po awarii wodociągowej (przekazano sprawę do ubezpieczyciela), odmowy rejestracji podlicznika ogrodowego (po ponownej analizie wyrażono zgodę), korekty faktury po awarii przyłącza wodociągowego (skorygowano fakturę).

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku w Spółce zostały przeprowadzone dwie kontrole zewnętrzne:

1. W okresie 21.09-15.10.2021r. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonał kontroli przestrzegania przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie:
 - ochrony środowiska w sprawie gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych w kontekście zagospodarowania osadów ściekowych;
 - kontroli przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych;
 - kontroli realizacji zarządzeń pokontrolnych;
 - kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.Zaleceń pokontrolnych nie wydano.
2. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie w dniach: 27.10.2021 r.; 4, 19, 24.11.2021r.; 1, 8, 23, 30.12.2021r.; 17.01.2022 r.; 3, 9, 11.02.2022 r. sprawdzała przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp w zakresie:
 - przepisów dotyczących legalności zatrudnienia;
 - wypłacania wynagrodzenia w wysokości minimalnej stawki godzinowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
 - spełniania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U. poz. 2215, z późn. zm.), w szczególności: obowiązku zawierania umów o zarządzanie PPK oraz dokonywania wpłat do PPK.

IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI

Na najbliższy rok obrotowy Spółka planuje kontynuować przyjętą dotychczas strategię rozwoju. W związku z tym głównym zadaniem w 2022 roku będzie poprawa efektywności pracy w celu maksymalnego wykorzystania potencjału Spółki.

Dnia 23.07.2021 r. decyzją BI.RZT.70.206.2021 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zatwierdzono taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat. Nowe stawki taryfowe obowiązują od 1 sierpnia 2021 r. Taryfa ta nie gwarantuje Spółce przychodów na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztów eksploatacji, utrzymania i dalszego rozwoju. W roku 2022 jest wielce prawdopodobne, że

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie będzie zmuszone do skrócenia obecnie obowiązujących stawek opłat przez złożenie nowego wniosku taryfowego.

Wnioskiem na Zarząd nr 13/2022 z dnia 13.01.2022 r. przyjęto przewidywanie planu techniczno-ekonomicznego Spółki na 2022 rok. W 2022 roku Spółka planuje osiągnąć przychody w kwocie 108 757,4 tys. zł ponosząc koszty w wysokości 112 488 tys. zł. Działalność Spółki w 2021 roku powinna zamknąć się stratą netto w kwocie -3797,7 tys. zł.

Integralną częścią Planu techniczno-ekonomicznego Spółki jest plan inwestycyjny na 2022 rok. Zaplanowane w kwocie 25 101 tys. zł. inwestycje będą dotyczyły modernizacji istniejących instalacji i obiektów produkcyjnych oraz nowych przedsięwzięć gwarantujących przystosowanie Spółki do obecnych standardów technicznych i technologicznych produkcji oraz minimalizacji kosztów.

Środki na realizację zadań planowych na 2022 rok będą pochodziły:

- z odpisów amortyzacyjnych w wysokości 8539 tys. zł;
- ze środków obcych (kredyt, pożyczka) w wysokości 8662 tys. zł;
- z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w kwocie 7900 tys. zł.

Planowane przez Spółkę inwestycje związane są z realizacją „Strategii firmy do roku 2025”, wydanej w styczniu 2019 roku. Głównym celem działalności Przedsiębiorstwa jest zapewnienie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów z jednoczesnym minimalizowaniem wpływu na środowisko naturalne i zapobieganiem negatywnym oddziaływaniom na nie oraz zapewnianiem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Cele te wpisują się w „Strategię rozwoju Miasta - Olsztyn 2020” uchwaloną przez Radę Miasta Olsztyna w dniu 30 października 2013 r. (Uchwała Nr XLV/752/13), a także w „Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025” (Uchwała nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r.).

Spółka planuje dalsze doskonalenie procesów pozyskiwania, uzdatniania i zaopatrzenia w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań klientów poprzez m.in. modernizację systemów wodociągowo-kanalizacyjnych. Działalność ta jest ściśle powiązana z przestrzeganiem uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ma na celu monitorowanie uzyskiwanych efektów. Planowane inwestycje z jednej strony służą podniesieniu standardów jakości, z drugiej strony wynikają z potrzeby utrzymania opłat dla odbiorców na poziomie możliwym do przyjęcia w kategoriach społecznych i politycznych.

X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

1. Kalkulacja taryf

Dnia 23.07.2021 r. decyzją BI.RZT.70.206.2021 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zatwierdzono taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Miasta Olsztyna na okres 3 lat. Nowe stawki taryfowe obowiązują od 1 sierpnia 2021 r. W związku z dużym oporem Regulatora do zatwierdzenia taryf na poziomie niezbędnym do zapewnienia realizacji wszystkich zaplanowanych przez Spółkę zadań, powołując się na:

- §3 pkt. 1 lit. b rozporządzenia taryfowego - *Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne: opracowuje taryfę w sposób zapewniający: ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat;*
- oraz §7 ust. 6 rozporządzenia taryfowego – *Uwzględnienie w niezbędnych przychodach oraz*

cenach i stawkach opłat kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinno być dokonywane stopniowo i rozłożone w czasie;

sporządzono taryfę w takim kształcie, by zapewniła przychody niezbędne do uzyskania dodatniego wyniku przedsiębiorstwa na koniec roku 2021. W kolejnych dwóch okresach nowej taryfy ceny zaopatrzenia w wodę nieznacznie wzrastają, a odprowadzania ścieków pozostają na tym samym poziomie.

Ponieważ poziom taryf decyduje o możliwości uzyskania przychodów pokrywających ponoszone uzasadnione koszty wraz ze zwrotem zaangażowanego kapitału, Spółka może w przyszłym okresie być zmuszona do złożenia nowego wniosku oraz skrócenia okresu obowiązywania bieżącej taryfy.

Ograniczenie wzrostu cen powoduje zmniejszenie wpływów finansowych na realizację inwestycji oraz spłatę zobowiązań kredytowych, co wpływa na brak możliwości realizacji Wieloletniego planu modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.

2. COVID – 19

Głównym czynnikiem ryzyka jest długość trwania epidemii COVID-19, jak również jej ostrzejszy przebieg w gospodarkach wschodzących o niskim stopniu zaszczepienia populacji, co wiąże się ze zwiększonym ryzykiem odchylenia wyników dla wybranych kategorii makroekonomicznych. Może to spowodować zaburzenia ciągłości globalnych łańcuchów dostaw, skutkując wzrostem liczby zaległych zamówień oraz niedoborem części materiałów i półproduktów.

3. Ceny surowców energetycznych

Źródłem ryzyka dla zaplanowanego funkcjonowania Spółki stała się niepewność dotycząca przyszłych cen energii wobec sytuacji na rynku surowców energetycznych i planowanych zmian w polityce klimatycznej UE. Ceny surowców energetycznych na rynkach światowych, w tym ceny ropy naftowej i gazu ziemnego, mogą podlegać istotnym wahaniom nie tylko z powodu zmian popytu, ale również ze względu na działania ograniczające ich podaż podejmowane przez głównych producentów.

4. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce

Na realizację założonych celów strategicznych i osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe oddziałują między innymi czynniki makroekonomiczne, których wpływ jest niezależny od działań Spółki. Do tych czynników zaliczyć można: inflację, ogólną kondycję gospodarki, zmiany sytuacji gospodarczej, politykę podatkową, wzrost stóp procentowych. Zmiany wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów, bądź na zwiększenie kosztów działalności.

5. Ryzyko związane z uzyskiwanymi przez Spółkę wynikami finansowymi oraz z możliwością finansowania dalszego rozwoju.

W przypadku, gdy Spółka nie będzie w stanie uzyskiwać dodatnich przepływów pieniężnych z prowadzonej obecnie działalności, realizacja przyjętej strategii rozwoju może zostać utrudniona. W celu realizacji założonej strategii, Spółka może być zmuszona wprowadzić znaczny poziom redukcji kosztów, co może wpłynąć na jakość oferowanych usług oraz ograniczyć wydatki na planowane inwestycje. Realizacja zadań inwestycyjnych powinna odbywać się w oparciu o bieżące możliwości finansowe Spółki.

6. Wzrost nakładów inwestycyjnych spowodowany tym, że inwestycje prowadzone są w terenie silnie zurbanizowanym. Nieznane są przeszkody napotymane w trakcie ich realizacji. Prowadzenie prac w warunkach kolizji z innymi systemami sieciowymi: energia elektryczna, ciepło, gaz, telefonia oraz w jezdniach, których rekonstrukcja wymaga wysokich nakładów.
7. Ryzyko zmiennego otoczenia prawnego. Przepisy prawa, jego interpretacje oraz praktyka stosowania ulegają w Polsce dość częstym zmianom. W odniesieniu do Spółki, negatywne konsekwencje mogą wywołać zwłaszcza zmiany w zakresie prawa wodnego, prawa podatkowego i ochrony środowiska.
8. Niepewność osiągnięcia sprzedaży na poziomie prognozowanego popytu. Popyt kształtowany jest przez czynniki niezależne od decyzji przedsiębiorstwa (czynniki zewnętrzne). Wpływ na popyt będą miały czynniki makroekonomiczne, tj. koniunktura gospodarcza, poziom stóp procentowych, wielkość bezrobocia, pogoda, jak również prawo miejscowe oraz restrykcje i obostrzenia związane z sytuacją epidemiczną w kraju.
9. Ryzyko operacyjne związane z niebezpieczeństwem niepokrycia kosztów Spółki uzyskanymi przychodami. Wynika ono z wysokiego udziału kosztów stałych w kosztach operacyjnych ogółem. W Spółce, podobnie jak we wszystkich przedsiębiorstwach wodociągowo-kanalizacyjnych, na trwałe wpisany jest wysoki udział kosztów stałych w kosztach ogółem. Im wyższy udział kosztów stałych tym większa wrażliwość wyniku na działalności podstawowej na wahania przychodów ze sprzedaży.
10. Nieplanowane przejęcia sieci na stan Spółki (przejmowanie sieci wod.-kan. na stan Spółki np. od inwestorów zewnętrznych).

XI. INNE INFORMACJE

W roku 2019 na mocy Uchwały nr 6/19 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie z dnia 20 lutego 2019 r. (z póź. zm. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie Uchwała Nr 29/20 z dnia 30 grudnia 2020 r.) Spółka powierzyła Członkom Zarządu świadczenie usług zarządzania na warunkach określonych w odrębnych umowach. Zgodnie z zawartymi umowami Członkom Zarządu ustalono następujące cele zarządcze:

- ekonomiczno-finansowy,
- terminowość realizacji zadań,
- techniczno-rozwojowy,
- techniczno-efektywnościowy.

Za rok 2021 realizacja celów zarządczych wynosi 100%.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie Zarządu z działalności powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej Spółki. Poniżej zamieszczono nieomówione wcześniej wymagane informacje.

Art. 49 ust.2 pkt 3)

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Spółka nie prowadzi działalności badawczo-rozwojowej.

Art. 49 ust.2 pkt 5)

Nabycie udziałów własnych, a w szczególności cel ich nabycia, liczba i wartość nominalna ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cena nabycia oraz cena sprzedaży tych akcji w przypadku ich zbycia.

W 2021 roku Spółka nie nabywała, ani nie sprzedawała udziałów własnych

Art. 49 ust.2 pkt 6)

Posiadane przez jednostkę oddziały (zakłady)

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Olsztyn, 28.02.2022 r.

Wiceprezes Zarządu

Prezes Zarządu

Jarosław Słoma

Wiesław Pancer